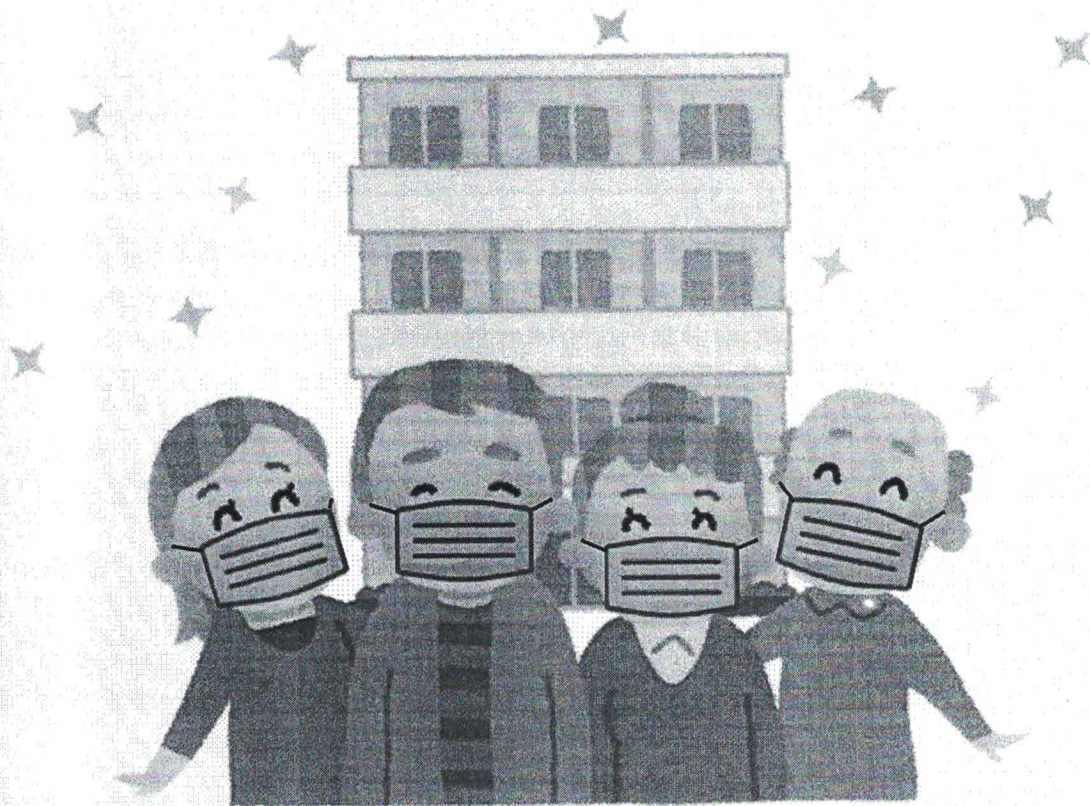

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

มาตรการป้องกันและควบคุมโรค
สำหรับกิจการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง
ในการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID - 19)

จัดทำโดย

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

มาตรการป้องกันและควบคุมโรคสำหรับกิจการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง
ในการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 เกิดการแพร่ระบาดอย่างหนักไปทั่วโลก ผู้สูงอายุถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อโควิด-19 มากกว่าช่วงวัยอื่น ๆ เนื่องจากสภาพร่างกายที่ไม่แข็งแรง ภูมิคุ้มกันลดลงตามวัย โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคปอด โรคมะเร็ง กลุ่มนี้เป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะรับเชื้อโควิด-19 ได้ง่าย หากไม่ได้มีการดูแลและป้องกันอย่างดี สถานดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิง เป็นสถานประกอบการที่มีผู้สูงอายุอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งช่วยเหลือตนเองได้ และไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ทำให้เสี่ยงต่อการเป็นโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรมสนับสนุนบริการสุขภาพตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าว จึงได้ออกแนวทางการดำเนินการและการบริหารจัดการสำหรับกิจการดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิง เพื่อให้สถานประกอบการสามารถเปิดบริการได้อย่างปลอดภัย มีมาตรฐาน ถูกต้องตามหลักวิชาการและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการควบคุมการระบาดของโรค ป้องกันการเสียชีวิตในผู้สูงอายุ และการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยรายใหม่ได้ในวงกว้าง สนับสนุนการยกระดับประคองเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สามารถฟื้นตัวและพัฒนาได้ต่อไป

องค์ประกอบของการจัดบริการสถานประกอบการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง (สำหรับผู้ประกอบการ)

1. ผู้ประกอบการ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1.1 การจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

1) จัดพื้นที่ต้อนรับผู้รับบริการให้เหมาะสม กำหนดให้มีช่องทางเข้าออกเพียงทางเดียว โดยให้มีระยะห่าง 1 เมตร ระหว่างผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อแต่ละท่าน เพื่อความปลอดภัย และมีระบบการซักประวัติความเสี่ยง ควรจัดให้พื้นที่แยกออกจากส่วนปฏิบัติงานของพนักงาน โดยให้พนักงานต้อนรับ หรือพนักงานที่อยู่ในส่วนสำนักงาน สวมถุงมือ หน้ากากอนามัย และกระจังหน้า (Face shield) หรือแว่นตา เพื่อป้องกันการติดเชื้อ

2) จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย เช่น เครื่องวัดอุณหภูมิร่างกายแบบมือถือ (Hand-Held Thermometer) หรือเครื่องวัดอุณหภูมิอินฟราเรด เป็นต้น โดยกำหนดให้มีจุดคัดกรองอุณหภูมิร่างกายแก่ผู้รับบริการและพนักงานทุกคน ก่อนเข้าสถานประกอบการหรือในที่ที่เหมาะสม

3) จัดเตรียมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และแอลกอฮอล์ หรือแอลกอฮอล์เจล อย่างน้อย 70% ล้างมือไว้ในบริเวณเคาน์เตอร์ เพื่อให้บริการแก่ผู้สูงอายุ ผู้มาติดต่อ และพนักงาน เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อระหว่างบุคคล

4) จัดให้มีบริการชำระเงินที่ปลอดภัย เพื่อลดปริมาณการพูดคุย สัมผัส ระหว่างพนักงานของสถานประกอบการกับผู้รับบริการหรือ Online Payment

5) แก้วน้ำที่สะอาด จัดให้มีระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร อยู่ในบริเวณที่บริเวณที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก

6) สถานประกอบการต้องจัดให้มีความกว้างระหว่างเตียงไม่น้อยกว่า 1 เมตร

7) จัดให้มีพื้นที่สำหรับเยี่ยมญาติแยกจากห้องพักผู้สูงอายุ ด้านนอกอาคารหรือบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก แทนการใช้ห้องปรับอากาศ และไม่อนุญาตให้ญาติเข้าไปในบริเวณของที่พักผู้สูงอายุ

8) การเข้าเยี่ยมของญาติ และผู้มาติดต่อ กำหนดเวลาและจำกัดจำนวนคนในการเข้าเยี่ยมผู้สูงอายุได้ครั้งละ 1 คนเยี่ยมต่อครั้ง และไม่เกิน 30 นาที เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ

9) หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่ต้องรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก หากจำเป็นให้จัดระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 2 เมตร เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ

10) จัดให้มีระบบการส่งต่อในกรณีผู้รับบริการเกิดการเจ็บป่วยฉุกเฉิน กรณีที่ต้องพาผู้สูงอายุไปพบแพทย์ ต้องจัดเตรียมหน้ากากอนามัย และแอลกอฮอล์เจลสำหรับ ให้ผู้สูงอายุ และผู้ดูแลทุกครั้ง

11) กำหนดจุดรับส่งวัตถุดิบปรุงอาหาร และดูแลการรับส่งวัตถุดิบให้สด สะอาด และปลอดภัย

12) จัดให้มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและคู่มือการปฐมพยาบาลไว้ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

13) กำหนดให้มีจุดรับของจากญาติ และผู้ที่มาติดต่อ โดยให้มีการเช็ดทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อก่อนทำการแจกจ่าย หรือจัดเก็บ

1.2 การจัดเตรียมบุคลากร

1) ให้ข้อมูลความรู้ คำแนะนำ หรือจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคกับผู้สูงอายุ รวมทั้งพนักงานในสถานดูแล เช่น โปสเตอร์ป้ายประกาศ แนะนำให้ล้างมือ และการสวมหน้ากากอนามัย

2) ให้พนักงานทุกคน ทุกคนสวมอุปกรณ์ป้องกันตนเองขณะปฏิบัติงาน ได้แก่ หน้ากากอนามัย และกระจงหน้า (Face shield) หรือแว่นตา เพื่อลดความเสี่ยงในการปนเปื้อนเชื้อ

3) ให้พนักงานที่ไม่ใช่ผู้ดูแลและมัธยการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้สูงอายุ โดยเว้นระยะห่างในการติดต่อกับผู้สูงอายุ และพนักงานด้วยกันเอง อย่างน้อย 1 เมตร

2. ผู้ดำเนินการสถานประกอบการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

2.1 สอบถามบันทึกข้อมูลสุขภาพพื้นฐาน คัดกรองผู้สูงอายุทุกราย และจัดทำทะเบียนประวัติเพื่อจัดบริการที่เหมาะสมแก่สุขภาพของผู้สูงอายุ หากผู้รับบริการมีอาการไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.3 องศาเซลเซียส) ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้แนะนำให้รีบไปพบแพทย์

2.2 ให้ความรู้ และชี้แจงเกี่ยวกับการแพร่กระจายเชื้อโรคโควิด-19 ให้พนักงาน ญาติและผู้รับบริการทราบ จัดเป็นระเบียบปฏิบัติ และระเบียบข้อบังคับ

2.3 การต้อนรับเว้นระยะห่างในการติดต่อกับผู้รับบริการ และพนักงานด้วยกันอย่างน้อย 1 เมตร

2.4 ควบคุมดูแลการบริการ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุ ให้ได้มาตรฐานถูกสุขลักษณะ และใช้ได้อย่างปลอดภัย

2.5 คัดกรองพนักงานทุกคนก่อนเข้าสถานประกอบการทุกวันและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

2.6 จัดแยกสำรับอาหารของผู้สูงอายุและพนักงานเฉพาะบุคคล หรือจัดให้อุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหารส่วนตัว และทานอาหารที่อุ่นร้อน

2.7 จัดเตรียมห้องแยกสำหรับผู้สูงอายุหลังกลับจากโรงพยาบาล หรือผู้สูงอายุที่ต้องติดตามสังเกตอาการ ให้พนักงานติดตามสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด

2.8 ให้ผู้ดูแลผู้สูงอายุ ล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ ก่อนและหลังสัมผัสดูแลผู้สูงอายุ ด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลล้างมือ ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก นอกจากนี้ควรรักษาร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอ นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ หากมีอาการป่วย ให้หยุดงาน และรีบไปโรงพยาบาล ที่อยู่ใกล้เคียง พร้อมแจ้งประวัติการสัมผัสคลุกคลีกับผู้รับบริการให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและรักษาต่อไป

3. ผู้ดูแลผู้สูงอายุ ปฏิบัติตัว ดังนี้

3.1 ระมัดระวังการสัมผัสใกล้ชิดขณะปฏิบัติหน้าที่ ต้องสวมหน้ากากอนามัย และสวมกระจงหน้า (Face shield) หรือแว่น ทุกครั้งที่สัมผัสผู้สูงอายุ

3.2 หากพบว่าผู้สูงอายุมีอาการผิดปกติในร่างกาย เช่น มีไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.3 องศาเซลเซียส) ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้แจ้งผู้ดำเนินการทราบ

3.3 ล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอทุกครั้งก่อนและหลังสัมผัสดูแลผู้สูงอายุ ด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลล้างมือ ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก นอกจากนี้ควรรักษาร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอ นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ หากมีอาการป่วย ให้หยุดงาน และรีบไปโรงพยาบาล ที่อยู่ใกล้เคียง พร้อมแจ้งประวัติการสัมผัสคลุกคลีกับผู้รับบริการให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและรักษาต่อไป

3.4 หากมีไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.3 องศาเซลเซียส) ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดให้บริการ และรีบไปพบแพทย์

3.5 สังเกตอาการทางสุขภาพของผู้สูงอายุ หากพบอาการผิดปกติในร่างกาย เช่น มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ควรแนะนำให้ผู้สูงอายุสวมหน้ากากอนามัย ให้แจ้งผู้ดำเนินการทราบ

3.6 ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เช่น แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ ช้อน ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดหน้า และผ้าเช็ดตัว เป็นต้น

3.7 เว้นระยะห่างในการปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 เมตร ยกเว้น กรณีการพลิกตัว เช็ดตัว การเคลื่อนย้าย ให้ใช้ความระมัดระวังการไอ จาม จากผู้รับบริการและใช้อุปกรณ์สำหรับการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ เช่น หน้ากากอนามัย ถุงมือ และFace shield ทุกครั้ง

3.8 สำหรับผู้ดูแลที่พาผู้สูงอายุไปโรงพยาบาล หรือออกนอกสถานดูแลผู้สูงอายุ ก่อนเข้าไปบริเวณที่มีมีการให้บริการให้กับผู้สูงอายุ ต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่ทันที (โดยไม่เข้าไปในบริเวณที่พักผู้สูงอายุก่อนการอาบน้ำโดยเด็ดขาด)

4. ผู้สูงอายุในสถานประกอบการ ปฏิบัติตัว ดังนี้

4.1 สวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาเมื่อมีการทำกิจกรรมหรืออยู่ใกล้ชิดบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานประกอบการ หรือกรณีเดินทางออกนอกสถานดูแลผู้สูงอายุ

4.2 ให้ความร่วมมือในการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายและสัญญาณชีพต่าง ๆ ทุกวันและมีบันทึกไว้เป็นข้อมูล

4.3 ล้างมือเป็นประจำด้วยน้ำสบู่ หรือแอลกอฮอล์ หรือแอลกอฮอล์เจล

4.4 ปฏิบัติตามคำแนะนำของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อ

4.5 หลีกเลี่ยงการพบปะคนอื่น ๆ หรือไปในสถานที่ที่มีกลุ่มคนรวมตัวกัน

4.6 หากมีอาการผิดปกติในร่างกาย เช่น มีไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.3 องศาเซลเซียส) ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้แจ้งผู้ดูแลให้ทราบ

4.7 หากมีความจำเป็นต้องไปรับยาที่โรงพยาบาลอย่างต่อเนื่องให้ญาติหรือเจ้าหน้าที่ไปรับยาแทน

5. การรับผู้สูงอายุรายใหม่ ดังนี้

5.1 หากผู้สูงอายุถูกส่งต่อมาจากโรงพยาบาลต้องมีใบรับรองแพทย์ หรือผลการตรวจโควิด-19 และกรณีที่มาจากบ้าน ต้องมีผลการตรวจโควิด-19

5.2 จัดพื้นที่สำหรับผู้รับบริการรายใหม่ ให้มีระยะห่าง 1 เมตร เพื่อความปลอดภัย ในการซักประวัติ การเจ็บป่วย การเดินทางไปต่างประเทศ และประเมินความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อ

5.3 ให้ญาติและผู้สูงอายุ สวมหน้ากากอนามัยตลอด 14 วัน

5.4 ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิร่างกายแบบมือถือ ล้างมือด้วยแอลกอฮอล์ 70 % ทุกคน เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อระหว่างบุคคล

5.5 ให้ความรู้และอธิบายให้ผู้รับบริการรายใหม่และญาติทราบเกี่ยวกับการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโควิด-19

5.6 แยกห้องสำหรับผู้สูงอายุรายใหม่หลังกลับจากโรงพยาบาล ติดตามอาการอย่างใกล้ชิด

5.7 อาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย เปลี่ยนเสื้อผ้าผู้สูงอายุรายใหม่ทันทีที่ตรวจประเมินทางร่างกายเรียบร้อยแล้วและใส่หน้ากากอนามัยให้ผู้เข้าพักในรายที่ใส่ได้ (ในรายที่เป็นอัลไซเมอร์อาจงดเว้นเป็นกรณีพิเศษ)

5.8 จัดทีมพนักงานสำหรับดูแลเฉพาะผู้สูงอายุรายใหม่ และใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเองขณะดูแล 14 วัน

5.9 หลังครบกำหนดการติดตาม 14 วัน ถ้าอาการทั่วไปปกติให้สามารถย้ายเข้าห้องพักในพื้นที่ปกติได้

6. ผู้มาติดต่อ และผู้เข้าเยี่ยม ปฏิบัติตัว ดังนี้

6.1 หากมีประวัติเดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงในระยะเวลา 14 วันก่อนหน้า ให้งดการเข้ามาในสถานประกอบการโดยเด็ดขาด

6.2 หากมีอาการไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.3 องศาเซลเซียส) ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้งดเยี่ยมผู้สูงอายุโดยเด็ดขาด

6.3 ล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอทุกครั้งก่อนและหลังสัมผัสดูแลผู้สูงอายุ ด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลล้างมือ ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก ของตนเอง และผู้สูงอายุ

6.4 เข้าเยี่ยมเฉพาะญาติของผู้สูงอายุ งดการทำกิจกรรม งดการกอด หอม และการสัมผัสผู้สูงอายุคนอื่น ๆ

6.5 งดการพาผู้สูงอายุออกนอกสถานประกอบการ เว้นแต่พาไปพบแพทย์ตามแผนการรักษา

7. แนวทางปฏิบัติพิเศษสำหรับการเฝ้าระวังในการดูแลผู้สูงอายุ / ผู้เข้าพัก

7.1 การสังเกตอาการของผู้สูงอายุอย่างใกล้ชิดเพราะการติดเชื้ออาจมีอาการไม่ชัดเจน เช่น ไม่มีไข้ แต่มีอาการอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร หรือรับอาหารทางสายยางไม่ได้ ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองลดลงอย่างรวดเร็ว ให้รีบปรึกษาแพทย์

7.2 การป้องกันการติดเชื้อภายในสถานดูแลโดยการใช้ อุปกรณ์ ภาชนะ อาหาร ส่วนตัวของแต่ละคน ล้างมือด้วยสบู่บ่อย ๆ เว้นระยะห่างระหว่างกัน 1 เมตร ใส่หน้ากากอนามัยถ้ามีการพูดคุยสื่อสาร

7.3 การจัดเตรียมสถานที่และแผนในการรองรับ กรณีเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส เมื่อเกิดการติดเชื้อดังนี้

1) รายงานการติดเชื้อไปยังหน่วยงานศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และส่งต่อผู้ติดเชื้อไปโรงพยาบาล โดยประสานงานกับ 1669

2) เฝ้าระวังสังเกตอาการและตรวจอุณหภูมิร่างกายและสัญญาณชีพของผู้สูงอายุและผู้ดูแลที่มีความเสี่ยงสัมผัสผู้ติดเชื้ออย่างสม่ำเสมอ

3) ส่งต่อผู้สูงอายุเข้ารับการรักษา เมื่อสงสัยว่ามีการติดเชื้อไวรัส โควิด 2019 (โควิด-19) โดยประสานงานกับ 1669

4) แยกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสัมผัสเชื้อ โดยประสานงานกับ ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เพื่อส่งตัวไปยังสถานที่กักตัว 14 วัน หรือ กักตัวให้สถานดูแลผู้สูงอายุในห้องแยก

8. การทำความสะอาดเพื่อควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ

8.1 พนักงานทำความสะอาด ปฏิบัติตัว ดังนี้

1) พนักงานทำความสะอาด ต้องสวมเครื่องป้องกันส่วนบุคคล ได้แก่ หมวกคลุมผม หน้ากากอนามัย ถุงมือ และสวมกระจังหน้า (Face shield) หรือแว่นตา เป็นต้น

2) ทำความสะอาด หรือเปลี่ยนอุปกรณ์หรือสิ่งของที่ให้บริการอย่างถูกสุขลักษณะ ทุกครั้งหลังให้บริการ เช่น แก้วน้ำ ผ้าปูเตียง ผ้าขนหนู ปลอกหมอน เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เป็นต้น ไม่ควรใช้ซ้ำ โดยใช้สารทำความสะอาดตามรายละเอียดข้อ 8.2

3) ทำความสะอาดบริเวณที่มีคนเดินผ่าน รวมถึงบริเวณที่มีคนสัมผัสร่วมกัน เช่น ลูกบิดประตู เคาน์เตอร์รับบริการ ราวบันได อ่างล้างมือ ห้องน้ำ โต๊ะ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ห้องพักผ่อน รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงาน ด้วยสารทำความสะอาดตามรายละเอียดข้อ 8.2 ทุก 2 ชั่วโมงหรือทุกครั้งหลังมีผู้ใช้บริการ ไม่แนะนำให้พ่นยาฆ่าเชื้อ เนื่องจากการฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อแบบละอองฝอย หากทำได้ไม่ถูกวิธี รวมถึงไม่มีการใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเองจะก่อให้เกิดความเสี่ยงติดเชื้อแก่ผู้ทำความสะอาด

4) การเก็บผ้าปูเตียง ปลอกหมอน เสื้อผ้าใช้แล้ว ผ้าขนหนู โดยให้ม้วนออกห่างจากตนเอง ไม่ควรสะบัดผ้า เพราะจะทำให้เกิดการฟุ้งกระจาย ชักล้างทำความสะอาดหรืออุปกรณ์หรือสิ่งของภายในสถานประกอบการอย่างถูกสุขลักษณะ เช่น ผ้าปูเตียง ปลอกหมอน ผ้าปูเตียง เสื้อผ้า เป็นต้น โดยใช้สารทำความสะอาดตามรายละเอียดข้อ 8.2

5) ควรมีการจัดการขยะติดเชื้อ สิ่งปฏิกูล และน้ำเสียที่เหมาะสม เช่น ผ้าหรือกระดาษชำระที่ผ่านการใช้แล้ว อาจปนเปื้อนน้ำมูก น้ำลายของผู้รับบริการ เป็นต้น ก่อนทิ้งขยะติดเชื้อควรใส่ถุงปิดให้มิดชิดหรือทิ้งในถังขยะติดเชื้อ และล้างมือทำความสะอาดเพื่อป้องกันการตกค้างของเชื้อโรค

6) ทำความสะอาดห้องสุขาสำหรับญาติหรือบุคคลภายนอกทุกครั้งหลังมีการใช้บริการ ภาชนะห้องสุขารวมต้องทำความสะอาดทุก 1 ชั่วโมง

7) ควรแยกห้องน้ำสำหรับบุคคลภายนอกและบุคคลภายในอย่างชัดเจน

8) หากสถานประกอบการมีให้บริการรับ-ส่งผู้สูงอายุ ให้ทำความสะอาดยานพาหนะด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อทุกครั้งหลังมีการให้บริการ

8.2 สารทำความสะอาดและน้ำยาฆ่าเชื้อ

เนื่องจากเชื้อไวรัสสามารถอยู่บนพื้นผิวของวัตถุต่าง ๆ เป็นเวลา 1 - 3 วัน พื้นผิวที่อาจสัมผัสปนเปื้อนเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงต้องได้รับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ โดยใช้น้ำยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพในการทำลายเชื้อที่หาได้ง่ายตามท้องตลาด ดังนี้

1) น้ำยาฟอกขาวสามารถใช้สำหรับทำความสะอาดพื้นผิวได้ โดยผสมในอัตราส่วนดังนี้
- พื้นผิวทั่วไป เช่น พื้นที่เตรียมอุปกรณ์ โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น ใช้น้ำยาฟอกขาวเจือจาง 1 ส่วนในน้ำ 99 ส่วน (ความเข้มข้น 0.05% หรือเท่ากับ 500 ppm) หรือไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 0.5% (รายละเอียดตามภาคผนวก ข)

- พื้นผิวที่มีน้ำมูก น้ำลาย เสมหะ สารคัดหลั่ง เช่น ห้องสุขา โถส้วม อ่างล้างมือ ใช้น้ำยาฟอกขาวเจือจาง 1 ส่วนในน้ำ 9 ส่วน (ความเข้มข้น 0.5%) ราดทิ้งไว้อย่างน้อย 15 นาที

2) สำหรับพื้นผิวที่เป็นโลหะ สามารถใช้แอลกอฮอล์ 70% หรือไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 0.5% ทำความสะอาดได้ (รายละเอียดตามภาคผนวก ข)

3) วัสดุที่เป็นผ้าที่อาจปนเปื้อนด้วยเชื้อ เช่น เสื้อผ้าของผู้รับบริการ ผ้าปูที่นอน ให้ทำความสะอาดโดยใช้น้ำที่อุณหภูมิสูงกว่า 70 องศาเซลเซียส หรือแช่ผ้าในผงซักฟอกที่เจือจาง ผงซักฟอก 1 ส่วนกับน้ำ 99 ส่วน แล้วแช่ทิ้งไว้เป็นเวลา 30 นาที ก่อนซักปกติ

4) เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ ให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างสารทำความสะอาด น้ำยาฆ่าเชื้อ และวิธีใช้

1.โซเดียมไฮโปคลอไรท์^{1,2,3} ความเข้มข้นที่แนะนำคือ 0.1% (1000 ppm)

ชื่อสินค้าในตลาด	รูปภาพผลิตภัณฑ์	ความเข้มข้น	วิธีใช้ตามฉลากผลิตภัณฑ์	วิธีใช้เพื่อให้ได้ความเข้มข้น 1000 ppm
ไฮเตอร์ ชักผ้าขาว (ขวดสีฟ้า) ขนาดบรรจุ 250 มล./600 มล.		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6%	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (2 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร ได้ความเข้มข้น 600 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (2 ฝา) ต่อน้ำ 1 ลิตร
ไฮเตอร์ ชักผ้าขาว (ขวดสีฟ้า) ขนาด 1,500 มล./2,500 มล. 1 ฝา = 20 มิลลิลิตร		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6%	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร ได้ความเข้มข้น 600 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 1 ลิตร
ไฮเตอร์ ชักผ้าขาว ผสมน้ำหอม (ขวดชมพู) ขนาดบรรจุ 250 มิลลิลิตร / 600 มิลลิลิตร		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6%	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (2 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร ได้ความเข้มข้น 600 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (2 ฝา) ต่อน้ำ 1 ลิตร
ไฮเตอร์ ชักผ้าขาว ผสมน้ำหอม (ขวดชมพู) ขนาด 1,500 มล./2,500 มล. 1 ฝา = 20 มิลลิลิตร		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6%	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร ได้ความเข้มข้น 600 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำสะอาด 1 ลิตร
ไฮเตอร์ ชักผ้าขาว กลิ่นเฟรช (ขวดเหลือง) ขนาดบรรจุ 250 มิลลิลิตร / 600 มิลลิลิตร		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6%	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (2 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร ได้ความเข้มข้น 600 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (2 ฝา) ต่อน้ำ 1 ลิตร
ไฮเตอร์ ชักผ้าขาว กลิ่นเฟรช (ขวดเหลือง) ขนาด 1,500 มล./2,500 มล. 1 ฝา = 20 มิลลิลิตร		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6%	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร ได้ความเข้มข้น 600 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 1 ลิตร
ไฮยีน ชักผ้าขาว ขนาดบรรจุ 250 มิลลิลิตร / 600 มิลลิลิตร		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6%	ผสมผลิตภัณฑ์ 15 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 150 มิลลิลิตร ได้ความเข้มข้น 6,000 ppm ซึ่งมากกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 15 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 1 ลิตร

ชื่อสินค้าในตลาด	รูปภาพผลิตภัณฑ์	ความเข้มข้น	วิธีใช้ตามฉลากผลิตภัณฑ์	วิธีใช้เพื่อให้ได้ความเข้มข้น 1000 ppm
ไฮยีน ชักผ้าขาว กลิ่นไวท์ฟลอรัล		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 6%	ผสมผลิตภัณฑ์ 15 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 150 มิลลิลิตร ได้ความเข้มข้น 6,000 ppm ซึ่งมากกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 18 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 1 ลิตร
มาร์วิน ผลิตภัณฑ์ซักผ้าขาว		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 5.2%	ผสมผลิตภัณฑ์ 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 1 ลิตร ได้ความเข้มข้น 1,040 ppm ซึ่งใกล้เคียงกับความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมตามคำแนะนำในฉลาก
คลอโรอกซ์ เร็กกูลาร์ บลิสซ์		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 5.7%	ผสมผลิตภัณฑ์ 180 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 4 ลิตร ได้ความเข้มข้น 2,565 ppm ซึ่งมากกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 18 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 1 ลิตร
โปรแมกซ์ กลิ่นฟิงค์พาวเวอร์		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 3%	-ฉีดบริเวณที่ต้องการทำความสะอาด สะอาด ทิ้งไว้ 20 นาที เช็ดหรือล้างออกด้วยน้ำสะอาด - ความเข้มข้น 30000 ppm ซึ่งมากกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 33.5 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 1 ลิตร
โปรแมกซ์ กลิ่นแอคทีฟบลู		โซเดียมไฮโปคลอไรท์ 3%	-ฉีดบริเวณที่ต้องการทำความสะอาด สะอาด ทิ้งไว้ 20 นาที เช็ดหรือล้างออกด้วยน้ำสะอาด - ความเข้มข้น 30000 ppm ซึ่งมากกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 33.5 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 1 ลิตร

2. ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ ความเข้มข้นที่แนะนำ 0.5%^{1,2} (5,000 ppm)

ชื่อสินค้าในตลาด	รูปภาพผลิตภัณฑ์	ความเข้มข้น	วิธีใช้ตามฉลากผลิตภัณฑ์	คำแนะนำ ให้ได้ความเข้มข้นประมาณ 5000 ppm
ไฮเตอร์ คัลเลอร์ ชนิดน้ำ กลิ่นสวีท ฟลอรัล -ขนาด 500 มล.		ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 5%	ผสมผลิตภัณฑ์ 80 มิลลิลิตร (2 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร ได้ความเข้มข้น 2,000 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 200 มิลลิลิตร (5 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร
ไฮเตอร์ คัลเลอร์ ชนิดน้ำ กลิ่นโรซี่ ฟิงก์ ขนาด 1000 มล.		ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 5%	ผสมผลิตภัณฑ์ 80 มิลลิลิตร (2 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร ได้ความเข้มข้น 2,000 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 200 มิลลิลิตร (5 ฝา) ต่อน้ำ 2 ลิตร

ชื่อสินค้าในตลาด	รูปภาพผลิตภัณฑ์	ความเข้มข้น	วิธีใช้ตามฉลากผลิตภัณฑ์	คำแนะนำ ให้ได้ความเข้มข้นประมาณ 5000 ppm
ไฮเตอร์ คัลเลอร์ ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย และ ขจัดกลิ่นพลัส ชนิดน้ำ ขนาด 1000 มล.		ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 3%	ผสมผลิตภัณฑ์ 40 มิลลิลิตร (1 ฝา) ต่อน้ำ 1 ลิตร ได้ความเข้มข้น 1,200 ppm ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 200 มล. (5 ฝา) ต่อน้ำ 1 ลิตร
แวนิช ชนิดน้ำ ขนาด 500 มล		ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 3%	ผสมผลิตภัณฑ์ 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 3 ลิตร ได้ความเข้มข้น 400 ซึ่งน้อยกว่าความเข้มข้นที่แนะนำ	ผสมผลิตภัณฑ์ 200 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 1 ลิตร
ไฮโดรเจน เพอร์ออกไซด์		ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 3% ไฮโดรเจน		ผสมผลิตภัณฑ์ 1 ส่วน ต่อน้ำสะอาด 5 ส่วน หรือผสมผลิตภัณฑ์ 200 มล. ต่อน้ำ 1 ลิตร

¹<https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S2590088920300081?token=4885AD16624C397E3897A8750C7EF37424838863D6CFEB0D2751114D8307F944E546476DA1DF295BE1845A05CBE60763>

² National Environmental Agency, Singapore: <https://www.nea.gov.sg/our-services/public-cleanliness/environmental-cleaning-guidelines/guidelines/interim-list-of-household-products-and-active-ingredients-for-disinfection-of-covid-19>

³ European Center for Disease Prevention and Control, 2020 Interim guidance for Environmental Cleaning for non-health care facilities exposed to SARS-COV-2

รูปภาพประกอบจาก : บิ๊กซีช้อปปิ้งออนไลน์, เจดี เซ็นทรัล, Shopee, Tops